

**Адобовська М. В., старший викладач кафедри географії
України, ґрунтознавства і земельного кадастру,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
(м. Одеса, Україна)
adobovska.m@gmail.com**

**МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ
ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Перехід вищої професійної педагогічної освіти на нові стандарти передбачає використання компетентнісного підходу, який надає підготовці вчителя географії практико-орієнтовану спрямованість, орієнтує на оволодіння студентами професійною компетентністю, вмінням вибудовувати перспективні лінії

професійного саморозвитку з урахуванням інноваційних тенденцій в сучасній освіті.

Професійна компетентність вчителя проявляється в його здатності і готовності освоювати нові концепції предмета, нові педагогічні технології, вибирати програму і підручники з декількох альтернативних, оцінювати їх з позиції методики свого предмета, власних можливостей, типу навчального закладу і особливостей учнів [1]. Цілі застосування педагогічних технологій в процесі підготовки вчителів географії у ЗВО – забезпечення найбільш ефективними засобами процесу особистісно-професійного становлення педагога, формування у нього професійної компетентності [2]. Найкраще для цього підходить застосування інтерактивних технологій таких як: «мозковий штурм», «громадянський форум», аналіз професійних ситуацій, ділові і рольові ігри та ін. Розглянемо деякі інтерактивні технології, що застосовуються при підготовці майбутніх учителів географії під час проведення занять з курсу «Інтерактивні технології в сучасній освіті», які сприяють формуванню готовності до професійної діяльності.

Метод «мозкового штурму» є максимально напружена розумова робота в малих групах для рішення поставленого завдання в гранично стислі терміни. Головним результатом є генерування найбільшого числа ідей. Після цього в малих групах проводиться їх оцінка. Як приклад проведення практичного заняття по методу «мозкового штурму» розглянемо короткий опис процедури обговорення питання «Використання можливостей інформаційного освітнього середовища для підвищення якості уроку географії». Всі учасники заняття діляться на чотири групи, рівні за кількістю. Перша група – «керівники», друга – «вчителя-географи», третя – «батьки», четверта – «учні». Протягом 10-15 хвилин кожній підгрупі належить назвати чинники, умови, бар'єри та труднощі використання інформаційного освітнього середовища для

підвищення якості уроків географії. Всі пропозиції записуються на дошці або великих аркушах паперу по розділах: «організаційно-адміністративна робота», «робота вчителів географії», «робота учнів», «робота батьків». Після цього отримані записи коментуються, до них робляться необхідні додавання, заслуховується остаточний варіант пропозицій груп по використанню можливостей інформаційного освітнього середовища для підвищення якості проведення уроків географії. Проведення даного практичного заняття направлено на формування здатності використовувати можливості освітнього середовища, в тому числі інформаційної, для забезпечення якості навчально-виховного процесу.

Ігрові технології (гра рольова і ділова) дозволяють моделювати навчальні та професійні ситуації. Так, при проведенні ділової гри «Громадянський форум» виділяються підгрупи, прив'язані до певних соціальних груп населення, які висловлюють різні точки зору на вимоги до професійної підготовки вчителя географії, що пред'являються з боку органів освіти (тобто держави), суспільства, учнів і школи. Рольова гра «Експертна оцінка» передбачає розподіл між студентами ролей експертів – «вчитель», «учень», «батьки», «викладачі різних вузів» – з метою проведення експертизи підручників географії, різних освітніх ліній навчання з різних точок зору. Така організація занять сприяє розвитку самоусвідомлення, самоорганізації, самоврядування – компонентів професійно-особистісного саморозвитку майбутнього вчителя, для «усвідомлювання соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивації до виконання професійної діяльності» [3].

Таким чином, однією з особливостей підготовки майбутніх учителів географії в умовах нових стандартів є посилення самостійності викладача у виборі технологій і методик навчання, форм організації освітнього процесу, який ставить його учасників в активну позицію, сприяє виникненню

інтерактивної взаємодії. Як показує досвід використання інтерактивних технологій і методів навчання, перенесення отриманих знань в практичну діяльність розвиває у майбутніх учителів географії необхідні особистісні та професійні здібності, які є показниками готовності до професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Моторіна В. Г. Професійна компетентність вчителя математики профільної школи: Навчальний посібник для студентів природничо-математичних спеціальностей педагогічних ВНЗ. Харків: ХНПУ, 2014. 267 с.
2. Особистісно-професійний розвиток вчителя в умовах реалізації Концепції Нової української школи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (14–16 червня 2018 р., м. Мелітополь, Україна) / Ред.-упоряд. Дубяга С. М., Чорна В. В., Яковенко І. О. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 289 с.
3. Професійний саморозвиток майбутнього фахівця: Монографія / За ред. В.А.Ковальчук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 204 с.